

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem v právní věci

žalobců: a) K. H.
b) A. G.
c) E. G.
d) L. G.

státní příslušnost všech žalobců Arménská republika

všichni žalobci zastoupeni advokátkou Mgr. Beatou Kaczynskou

sídlem Masarykova třída 76/18, Český Těšín

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**

sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 19. listopadu 2020, č. j. OAM-310/ZA-ZA11-ZA13-2020, č. j. OAM-313/ZA-ZA11-ZA13-2020, OAM-311/ZA-ZA11-ZA13-2020 a OAM-312/ZA-ZA11-ZA13-2020, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloby **se zamítají**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobců **Mgr. Beatě Kaczynské**, advokátce se sídlem v Českém Těšíně, Masarykova třída 76/18, se přiznává odměna za zastupování žalobců a náhrada hotových výdajů v celkové výši 24 732,40 Kč, které jí budou vyplaceny do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Česká republika **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobci jsou státními příslušníky Arménské republiky a dne 14. 6. 2020 podali žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutími identifikovanými v záhlaví tohoto rozsudku rozhodl žalovaný o nepřipustnosti jejich žádostí podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona číslo 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“) a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Rozhodnutí byla žalobcům doručena 14. 12. 2020.
2. V odůvodnění všech napadených rozhodnutí žalovaný shodně uvedl, že se jedná již o druhou žádost žalobců o udělení mezinárodní ochrany a žalobci v ní uvedli naprosto stejné motivy odchodu z vlasti a neochoty se do Arménie vrátit, jako v prvním případě. K obavám žalobce b), že by přes svůj špatný zdravotní stav mohl být povolán do armády, žalovaný uvedl s odkazem na informace Rakouského federálního úřadu pro migraci, že v Arménii existuje možnost osvobození nebo zproštění vojenské služby a absolvování civilní služby a po absolvování lékařského vyšetření může být poskytnut také odklad vojenské služby ze zdravotních důvodů. Existuje také komplexní systém zákonných záruk a ochranných mechanismů, jak interních, tak externích, jimiž jsou chráněna práva osob, včetně povolanců v ozbrojených silách. Dále existují externí i alternativní mechanismy k ochraně práv vojáků, např. právní ochrana nebo možnost podat stížnost, která může být adresována jak arménskému ombudsmanovi, tak i „Public council“ ministerstva obrany složených rovněž z místních NGO zabývajících se stížnostmi na porušování lidských práv, zvláště během povolávání. Podle žalovaného tak má žalobce b) možnost obrátit se na příslušné instituce, pokud by měl dojem, že s ním není jednáno adekvátně vzhledem k jeho zdravotnímu stavu. Shodným způsobem odmítl žalovaný námitky žalobce c) spočívající v obavách z povolání jeho syna [tj. žalobce b)] do armády přes špatný zdravotní stav a z důvodu hospodárnosti ani nepřistoupil k překladu jím předložených článků. Žalovaný dále konstatoval, že podle zpráv o zemi původu nedošlo v Arménii od doby, kdy byla posuzována meritorně první žádost, resp. od ukončení předchozího soudního sporu, k žádné změně, která by mohla znamenat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Podle zpráv ČTK sice pokračují boje mezi Arménií a Ázerbajdžánem v Náhorním Karabachu v jihozápadním Ázerbajdžánu, avšak ani z uvedené zprávy nevyplývá, že by bylo samotné území Arménské republiky zasaženo ozbrojeným konfliktem. V okrese Kotajk, ve kterém bylo poslední místo bydliště žalobců, navíc žádný

ozbrojený konflikt neprobíhá ani neprobíhal. Žalovaný uzavřel, že žalobci neuvedli žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů odchodů žalobců z vlasti a návratu do vlasti.

3. Proti rozhodnutím podali všichni žalobci ke Krajskému soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“) dne 28. 12. 2020 poštou (s právními účinky podání ke dni 23. 12. 2020) žalobu, ve které navrhovali zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V původním znění žalob shodně namítali, že napadené rozhodnutí považují za nezákonné a vadné, byli jím zkráceni na svých právech a žalovaný porušil § 3 zákona číslo 500/2004 Sb., správního řádu (dále též „správní řád“). Dále namítali, že žalovaný nedostatečně posoudil aktuální situaci v Arménii s tím, že se podle nich situace změnila, a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost jejich nové žádosti. Vyjádřili přesvědčení, že způsob, jakým se žalovaný vypořádal s jejich druhou žádostí o mezinárodní ochranu, je nedostatečný a v rozporu se zákonem. Žalobce c) v původním znění žaloby nad rámec tvrzení ostatních žalobců uvedl, že žalovanému předložil důkazy odůvodňující obavu z povolání syna do armády, žalovaný však nezajistil jejich překlad a jejich obsahem se nezabýval.
4. Žalovaný navrhl zamítnutí žalob s tím, že se neobjevily nové skutečnosti nebo zjištění ve smyslu zákona o azylu, které nebyly bez vlastního zavinění žalobců předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a které by svědčily o tom, že by žalobci mohli být vystaveni pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo jim hrozila vážná újma podle § 14a téhož zákona. Žalovaný dále ve vyjádřeních zopakoval, že v Arménii nedošlo od doby, kdy byly posuzovány předchozí žádosti, k žádným změnám, které by mohly znamenat nové skutečnosti ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu.
5. Usnesením ze dne 5. 3. 2021, které nabylo právní moci dne 11. 3. 2021, krajský soud spojil věci všech žalobců ke společnému projednání a současně ustanovil žalobcům k jejich žádosti zástupkyni z řad advokátů.
6. Žalobci doplnili žalobu prostřednictvím ustanovené zástupkyně dne 6. 5. 2021 [již po uplynutí lhůty pro rozšiřování žalobních bodů podle § 71 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“)] a namítali, že nesouhlasí se závěry žalovaného. Žalobci ohledně otázky posuzování opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany poukázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, jehož část citovali a zdůraznili, že bylo povinností žalovaného opatřit ve správním řízení dostatek podkladů pro posouzení, zda v Arménii nedošlo k takové zásadní změně situace, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný podle žalobců vycházel ze zpráv, které časově předcházejí konfliktu mezi Arménií a Ázerbajdžánem, jež eskaloval v říjnu a listopadu 2020. Předmětného konfliktu se dotýkají pouze dvě zprávy ČTK ze dne 28. 9. 2020 a 19. 10. 2020. Podle přesvědčení žalobců v době vydání napadených rozhodnutí neměl žalovaný k dispozici takové podklady, aby mohl řádně posoudit závažnost konfliktu a jeho dopady na celkovou stabilitu země a tedy posoudit, zda tento konflikt lze považovat za takovou zásadní změnu situace, která by mohla zakládat důvodnost nové žádosti žalobců o mezinárodní ochranu. Žalobci vyjádřili na závěr přesvědčení, že žalovaný při projednání

jejich druhých žádostí nezjistil dostatečně stav věci, resp. neopatřil dostatek podkladů pro své rozhodnutí a neprovedl potřebné důkazy. Odůvodnění napadených rozhodnutí považují žalobci za natolik nedostačující, že činí napadená rozhodnutí nepřezkoumatelná.

7. Krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloby důvodné nejsou. O žalobách rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 51 s. ř. s.; žalovaný souhlasil s projednáním věci bez nařízení soudního jednání a žalobci se k dotazu soudu, zda souhlasí s rozhodnutím o věci samé bez jednání, v poskytnuté dvoutýdenní lhůtě nevyjádřili, proto se má podle § 51 odst. 1 s. ř. s. za to, že je jejich souhlas s tímto postupem udělen (žalobci přitom byli o takovém procesním následku prostřednictvím zástupkyně poučeni).
8. Ze správních spisů krajský soud nejprve ověřil, že se v případě všech žalobců jednalo vskutku již o druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany, když první žádosti podali v roce 2017. Důvodem žádostí byl především špatný zdravotní stav žalobce b) a zájem o jeho léčbu v Evropě. Žalobce c) rovněž uvedl, že se setkal s porušením lidských práv v zemi původu při účasti na povoleném mítinku, který byl za účelem propuštění politických vězňů a zlepšení ekonomických podmínek. Mítink se rozhodli policisté bez předchozího upozornění ukončit, žalobce c) byl zbit policisty v civilním oblečení a z místa konání mítinku se mu podařilo utéct. Na jednání státních orgánů si nikde nestěžoval. Žalovaný rozhodl dne 3. 10. 2018 tak, že se žalobcům mezinárodní ochrana neuděluje, protože jimi uváděné důvody není možno kvalifikovat jako důvody taxativně vymezené v § 12 písm. a) a b) a žalovaný neshledal důvody ani pro udělení mezinárodní ochrany žalobcům podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Proti rozhodnutím žalovaného podali všichni žalobci žaloby, které Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 27. 6. 2019 č. j. 61 Az 40/2018 – 56 zamítl a následně podanou kasační stížnost žalobců Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 6. 5. 2020 č. j. 1 Azs 249/2019 – 33 odmítl pro nepřijatelnost. V odůvodnění usnesení Nejvyšší správní soud mimo jiné odkázal na konstantní judikaturu, podle které nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu bez přistoupení dalších okolností nemůže založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Dále poukázal na odůvodnění správního rozhodnutí, ve kterém žalovaný uvedl, že v průběhu řízení nevyplýval žádný zvláštního zřetele hodný důvod k udělení humanitárního azylu, zabýval se přitom rodinnou, sociální a ekonomickou situací všech žadatelů, detailně pak rozebral zdravotní stav všech žadatelů, včetně žalobce b), který úspěšně absolvoval operaci páteře, dokončil rehabilitaci a nadále je léčen pouze ambulantně. Kromě cvičení a rehabilitace jeho zdravotní stav dle doložené zdravotní dokumentace nevyžaduje žádnou další operaci, lékařský zákrok, ani náročnou, ve vlasti nedostupnou léčbu.
9. Žalobci podali dne 14. 6. 2020 nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobkyně a) v rámci údajů k podané žádosti uvedla, že by chtěla, aby děti mohly dostat základní vzdělání, ve vlasti nestihly dodělat školu, učí se tady dobře a byla by škoda, pokud by nedokončily základní školu. Dalším důvodem je zdravotní stav syna, který prochází různými kontrolami, dvakrát za rok musí chodit na rehabilitační kurzy. Žalobce b) k důvodům své žádosti uvedl, že by si chtěl dodělat vzdělání, studuje na střední škole elektrotechnické. Druhým důvodem je armáda v Arménii, hrozí, že kdyby se vrátil do Arménie, mohli by jej povolát do armády i přes jeho zdravotní stav. Kdyby nešel, skončil by ve vězení, v Arménii se už podobné případy staly. Žádá také ze zdravotních důvodů.

Žalobce c) uvedl k důvodům žádosti, že se bojí, aby jeho syna nepovolali do armády, když se ze zdravotních důvodů nemůže vojny zúčastnit. K jeho rodičům chodí často policie a ptá se, kde je syn a ať se staví na policejní stanici. Podle žalobce c) by se mohlo stát, že by ho uvěznilo za to, že se vyhýbal armádě, nebo by jej povolali do armády v jeho špatném zdravotním stavu. Na internetu našel, že se takové případy stávají. Chtěl by doložit článek, kde je sepsán případ, kdy důstojník zbil vojáka, položil ho na zem a kopal do něj, nebyl za to odsouzen a další články, ve kterých se píše o tom, že chlapce i přes jejich zdravotní potíže povolali do armády a že lékařské prohlídky před vojnou neodpovídají skutečnosti. Žalobkyně d) uvedla k důvodům žádosti, že nemá základní vzdělání, přesto se učí na kadeřnici, půjde do 3. ročníku, chtěla by si dodělat vzdělání. Bylo by absurdní, kdyby chodila v Arménii do školy s dětmi, které mají 16 let. Má tady kamarády, začíná ovládat češtinu.

10. Součástí správních spisů jsou mimo jiné informace odboru azylové a migrační politiky (OAMP) ze dne 31. 7. 2020 o Arménii za rok 2019 (překlad z materiálu Mezinárodní organizace pro migraci – IOM), informace OAMP o Arménii ze dne 26. 5. 2020 s názvem „Bezpečnostní a politická situace v zemi“, dále zprávy ČTK ze dne 28. 9. 2020 a ze dne 19. 10. 2020 týkající se konfliktu v oblasti Náhorního Karabachu a překlady vybraných částí informace Rakouského Federálního úřadu pro imigraci a azyl (BFA) ze dne 17. 9. 2018, která se týká vojenské služby a odvodů v Arménii a zprávy Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky (BAMF) ze dne 17. 9. 2020, týkající se vojenské a civilní služby v Arménii [poslední dva dokumenty jsou součástí správních spisů u žalobců b) a c)]. Žalobci měli možnost se před vydáním napadených rozhodnutí s podklady seznámit. Žalobce b) při tom mimo jiné uvedl, že je po operaci páteře, má v páteři 16 titanových disků, není schopen pohybu a služby v armádě. V České republice studuje, chce to zde dokončit maturitní zkouškou.
11. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany pro nepřipustnost žádostí žalobců. Nepřipustnost žádostí je spatřována v jejich opakovaném podání, aniž by byly uvedeny či zjištěny nové rozhodné skutečnosti. Skutečnost, že se v případě žádostí žalobců jedná již o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, vyplývá jak z napadeného rozhodnutí, tak z obsahu správních spisů a ani žalobci ji v žalobě nerozporovali. Sporné je, zda žalovaný řízení o těchto opakovaných žádostech oprávněně zastavil, nebo zda je měl posuzovat meritorně.
12. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu řízení (o udělení mezinárodní ochrany) se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.
13. Podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1.
14. Podle § 11a odst. 1 zákona o azylu podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí připustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o

tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.

15. Rozsah skutečností, kterými se má správní orgán v řízení o opakované žádosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany zabývat, vyložil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011 - 96, číslo 2642/2012 Sb. NSS, na který odkazovali také žalobci v doplnění žaloby. V bodech 18 a 19 tohoto rozsudku rozšířený senát konstatoval a formuloval následující závěry: „*Správní orgán v průběhu řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí v souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu zkoumat, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. To tedy znamená, že přípustnost opakované žádosti je třeba posuzovat jak z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení azylu, tak z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení doplňkové ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřípustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.*“
16. V navazující judikatuře pak Nejvyšší správní soud dále rozvinul úvahy ohledně smyslu a účelu opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ve svých rozhodnutích konstatoval, že tento institut neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Smyslem a účelem možnosti opakovaně požádat o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit nikoliv vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jež může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, na straně druhé však mají zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí. Může se jednat zejména o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času (např. změna situace v zemi původu, nebo změna osobních poměrů žadatele). Věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, tedy princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka

věci pravomocně rozhodnuté (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2019, č. j. 7 Azs 306/2019 – 67 nebo ze dne 6. 2. 2020, č. j. 9 Azs 338/2019 – 52).

17. Krajský soud dospěl k závěru, že napadená rozhodnutí žalovaného odpovídají shora uvedeným ustáleným pravidlům, od kterých není důvod se odchýlit. Žalovaný především v každém rozhodnutí přesvědčivým a přezkoumatelným způsobem vysvětlil, z jakých důvodů nepřistoupil k věcnému přezkoumání žádostí žalobců a proč řízení zastavil. Krajský soud neshledal v napadených rozhodnutích žádné vady, které by měly za následek jejich nepřezkoumatelnost.
18. Všichni žalobci již v původním znění žalob vytýkali žalovanému, že nedostatečně posoudil aktuální situaci v Arménii s tím, že se podle jejich názoru situace změnila, a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost jejich nových žádostí. Tuto změnu však v původních verzích žalob nijak nespecifikovali. V průběhu správního řízení byla zjištěna jediná významná objektivní změna týkající se země původu žalobců (Arménie), ke které v průběhu nových správních řízení došlo, a tou byl vojenský konflikt mezi Arménií a Ázerbajdžánem na podzim roku 2020. Žalovaný se tímto konfliktem v odůvodnění všech napadených rozhodnutí zabýval a vysvětlil, proč v něm nespatřuje takovou změnu v zemi původu, která by zakládala novou skutečnost ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Konkrétně uvedl, že konflikt probíhá v oblasti Náhorního Karabachu na jihozápadním území Ázerbajdžánu a ze zprávy ČTK nevyplývá, že by ozbrojeným konfliktem bylo zasaženo samotné území Arménie a v místě posledního bydliště žalobců žádný ozbrojený konflikt neprobíhá a neprobíhal. Žalobci na uvedený vojenský konflikt konkrétně poukazovali až v doplnění žaloby, které již bylo – jak shora uvedeno – podáno po uplynutí lhůty pro rozšiřování žalobních bodů. Ale i kdyby bylo možné tyto námitky považovat za prohloubení obecného žalobního bodu uvedeného v původních žalobách, ve kterých žalobci namítali nedostatečné posouzení změn v Arménii, tak jejich námitku nelze považovat za důvodnou. Žalobci vytýkali žalovanému, že vycházel toliko ze dvou zpráv ČTK a v době rozhodování neměl k dispozici takové podklady, aby mohl posoudit závažnost konfliktu a jeho dopady na celkovou stabilitu země, ale nereagovali již na způsob, jakým se žalovaný vazbou tohoto konfliktu na přípustnost žádostí ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu vypořádal. Z azylových příběhů žalobců nijak nevyplývá, že by některý z nich souvisel s oblastí Náhorního Karabachu a žalobci ani konkrétně neuvedli nic, co by zpochybnilo a vyvrátilo zjištění žalovaného, že konflikt probíhá především v jihozápadním Ázerbajdžánu a že v místě posledního bydliště žalobců žádný ozbrojený konflikt neprobíhá a neprobíhal. Podle veřejně dostupných zdrojů bylo navíc uzavřeno již dne 10. 11. 2020 (tj. před vydáním napadených rozhodnutí) příměří a jak je krajskému soudu známo z úřední činnosti (např. z řízení sp. zn. 20 Az 10/2021, ve kterém již byla součástí správního spisu aktuální zpráva odboru OAMP o Arménii zabývající se konfliktem s Ázerbajdžánem na podzim roku 2020), tak ukončení konfliktu v listopadu 2020 se uvádí i v aktuálních zprávě OAMP (trvání konfliktu je datováno od 27. 9. 2020 do 9. resp. 10. 11. 2020). Ze skutečností zjištěných ve správním a soudním řízení tak nevyplývá, že by se snad žalobci měli vracet do míst, ve kterých probíhá ozbrojený konflikt a hrozila jim v této souvislosti vážná újma ve smyslu § 14 odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

19. Jedinou další konkrétní námitkou uplatněnou v soudním řízení byla námitka žalobce c) E. G., který protestoval proti tomu, že žalovaný nezajistil překlad jím předložených důkazů odůvodňujících obavu z povolání jeho syna do armády a nezabýval se jejich obsahem. K této skutečnosti považuje krajský soud za nutné uvést, že žalobce b) (A.G.) ve své žalobě (na rozdíl od správního řízení) žádný samostatný žalobní bod týkající se jeho možného povolání do armády (přes nepříznivý zdravotní stav) neuplatnil. Pro soudní přezkum správních rozhodnutí přitom platí dispoziční zásada vyplývající z § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. a pokud nejsou zjištěny vady, k nimž soud musí přihlížet z úřední povinnosti, přezkoumává napadené rozhodnutí zásadně pouze v mezích žalobních bodů. Tato pravidla platí také pro přezkum správních rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2021, čj. 9 Azs 218/2020 – 52). Krajský soud má za to, že pokud žalobce b) sám námitku týkající se obav z jeho povolání do armády a nerespektování jeho zdravotního stavu v žalobě neuplatnil, nemohou tyto námitky uplatněné (pouze) jeho otcem být samy o sobě důvodem pro zrušení byť jen jednoho z napadených rozhodnutí.
20. Nad rámec uvedeného krajský soud dodává, že žalobce c) svou námitku omezil na konstatování toho, že žalovaný jím doložené listiny nepřeložil a nezabýval se jimi. Je sice pravdou, že žalovaný se v řízení o žádosti žalobce c) listinami předloženými tímto žalobcem nezabýval, v napadeném rozhodnutí však vysvětlil, že vyšel z informace Rakouského federálního úřadu pro migraci, podle které existuje komplexní systém zákonných záruk a ochranných mechanismů, jimiž jsou chráněna práva osob, včetně povolanců v ozbrojených silách, jakož i externí a alternativní mechanismy k ochraně práv vojáků (podání k arménskému ombudsmanovi nebo „Public concil“ ministerstva obrany). Existují navíc možnosti zproštění vojenské služby, absolvování civilní služby nebo odkladu vojenské služby ze zdravotních důvodů. Tyto závěry tak rozhodně nesvědčí o tom, že by snad v Arménii existovaly v tomto směru systémové nedostatky, pro které by žalobci b) mohla hrozit v souvislosti s rozhodováním o jeho možném povolání do vojenské služby vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Z tvrzení žalobce c) přitom nevyplývá, zda považuje zjištění a závěry žalovaného za nesprávné, či překonané, případně jakým jiným způsobem by mohly skutečnosti zjištěné z předložených článků zpochybnit dosavadní závěry žalovaného ve vztahu k vojenské službě jeho syna, případně jaké systémové nedostatky, pro které je namíste obava, že některému z žalobců hrozí v zemi původu pronásledování nebo vážná újma, by měly být těmito listinami prokázány. K tomu, aby soud bez konkrétních tvrzení v žalobě vyhledával nedostatky arménského vojenského systému v listinách založených ve správním spise, dokazování ve správním soudnictví rozhodně neslouží.
21. Krajský soud uzavírá, že žalobní námitky žalobců nejsou důvodné, a protože v napadených rozhodnutích ani v postupech žalovaného předcházejícím jejich vydání neshledal žádné vady s negativním vlivem na jejich zákonnost, ke kterým by byl povinen přihlídnout z úřední povinnosti, žaloby pro jejich nedůvodnost podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
22. Právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal krajský soud žádnému z účastníků, protože procesně úspěšnému žalovanému podle spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

23. Krajský soud přiznal ustanovené zástupkyni žalobců odměnu za jejich zastupování a náhradu výdajů, jejichž skladbu a výši určil v souladu s § 35 odst. 10 s. ř. s. podle příslušných ustanovení vyhlášky číslo 177/1996 Sb. (dále též „advokátní tarif“). Ustanovená zástupkyně má nárok na odměnu za dva úkony právní služby po 9 920 Kč (celkově 19 840 Kč) podle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bodu 5 a § 12 odst. 4 advokátního tarifu a na paušální náhradu hotových výdajů ve výši 600 Kč podle § 13 odst. 4 téže vyhlášky, a protože je plátcem DPH, jsou její odměna a náhrada výdajů navýšeny podle § 35 odst. 10 s. ř. s. o částku 4 292,40 Kč odpovídající uvedené dani v sazbě 21 %. Celkově tak přisoudil krajský soud ustanovené zástupkyni žalobců za zastupování částku 24 732,40 Kč, které jí budou vyplaceny do 30 dnů od právní moci rozsudku.
24. V posledním výroku rozhodl krajský soud o tom, že Česká republika nemá právo na náhradu nákladů vynaložených na zastoupení žalobců, protože nebyly splněny podmínky stanovené v § 60 odst. 4 s. ř. s. pro uložení této povinnosti některému z účastníků; procesně neúspěšní žalobci totiž splňují podmínky pro osvobození od soudních poplatků, což již krajský soud reflektoval v rozhodnutích o ustanovení zástupkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 31. května 2021

JUDr. Martin Láníček
samosoudce